

VUODESTA
- 2025 -

TURVALLINEN TULEN KÄSITTELY MAASTOSSA

#KÄPYPALAA

MIETI, ENNEN KUIN SYTYTÄT

Suomessa syttyy vuosittain n. 2000–3000 maastopaloa.

Suurin osa johtuu ihmisen huolimattomuudesta.

*Mieti siis aina ennen kuin sytytät tulen ja muista,
että myös sammuttaminen on sinun vastuullasi.*

*Toimimalla oikein varmistat, ettei käpy pala
ainakaan sinun takiasi.*

**Jos huomaat maastopalon,
soita 112**

Käpy palaa -kampanja on kansallinen turvallisuusviestintäkampanja maastopalojen ehkäisemiseksi. Tämän oppaan sisältö on Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston tarkastama.

Hankkeeseen on saatu avustusta Palosuojelurahastolta

**Käpy palaa -kampanjan
2026 pääkumppani**

PSR
PALOSUOJELURAHASTO

Käpy palaa konseptin ja tuotemerkin on luonut Mainostoimisto Convoy Oy yhteistyössä Markkinointitoimisto Ozo Oy:n ja WOW Helsinki Oy:n kanssa.

Tämän julkaisun taitto ja kuvitukset:
© Mikko Tikander Mainostoimisto Convoy Oy

SISÄLTÖ

Sisällysluettelo	3
Mikä on maastopalo?	4
Mistä maastopalot syttyvät?	5
Mitä haittaa maastopaloista on?	6
Tunnista ja huomioi maastopalovaroitus	7
Mikä on avotuli?	8
Toimi näin avotulen kanssa maastossa	9
Näin sammutat nuotion oikein	10
Toimi näin hätätilanteessa	11
Mikä on kytöpalo?.....	12

MIKÄ ON MAASTOPALO?

Maastopalo on vahingossa tai tahallaan sytytetty tulipalo, joka leviää hallitsemattomasti luonnossa.

Metsä

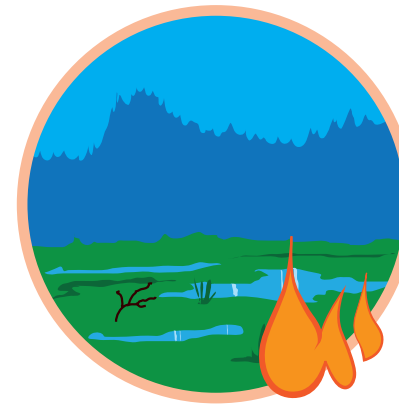
Ruohikko

Pensaikko

Suo

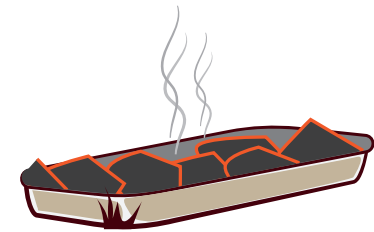
MISTÄ MAASTOPALOT SYTTYVÄT?

Valtaosa maastopaloista johtuu ihmisten huolimattomuudesta. Merkittävä osa niistä jäisi syttymättä, jos ihmiset olisivat tarkempia ja varovaisempia.

Yleisimpiä syttymissyitä ovat avotulen eri muodot eli nuotiot, grillit ja risujen poltto, sekä tupakointi. Myös esimerkiksi koneiden ja laitteiden aiheuttamat kipinät, kuumat esineet tai jopa lasinsirut voivat aiheuttaa maastopalon.

Osa paloista on tahallaan sytytettyjä. On syytä huomioida, että kuivassa maastossa palo syttyy helposti ja leviää nopeasti. Tuli voi myös kyteä maastossa pitkäänkin, ennen kuin se leimahtaa maastopaloksi.

Lisäksi maastopaloja syttyy luonnollisista syistä, kuten salamaniskuista.

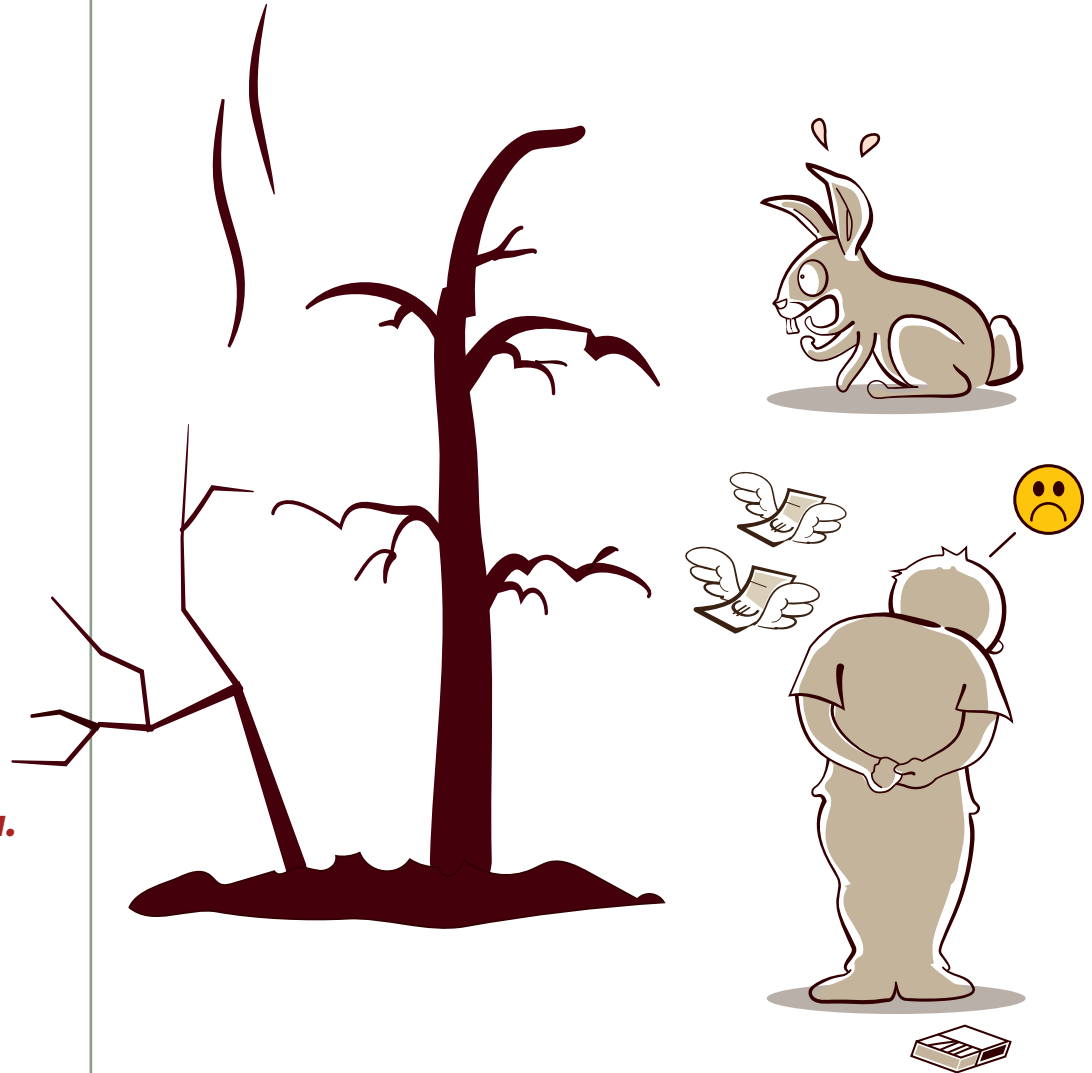

MITÄ HAITTAA MAASTOPALOISTA ON?

Maastopalot voivat aiheuttaa suurta vahinkoa niin luonnolle, eläimille kuin ihmisillekin. Pahimmillaan maastopalo voi vaatia ihmishenkiä.

Esimerkiksi Kalajoen maastopalo vuonna 2021 tuhosi 230 hehtaaria metsää. Metsän kasvamisen ennalleen arvioidaan vievän n. 100 vuotta ja taloudelliset vahingot olivat miljoonaluokkaa. Syytymissyyksi on epäilty tupakkaa.

Muista, että maastopalon aiheuttaja voi joutua korvaamaan syntyneet vahingot. Vahingonkorvausvastuun alkamiselle ei Suomessa ole alaikäraja.

TUNNISTA JA HUOMIOI MAASTOPALOVAROITUS

Ilmatieteen laitos seuraa sääolosuhteita kuten kuivuutta, lämpötilaa ja tuuliolosuhteita. Niiden perusteella se arvioi, onko maastopalojen riski koholla. Voimassa olevat varoitukset löydät täältä: <https://www.ilmatieteenlaitos.fi/varoitukset>

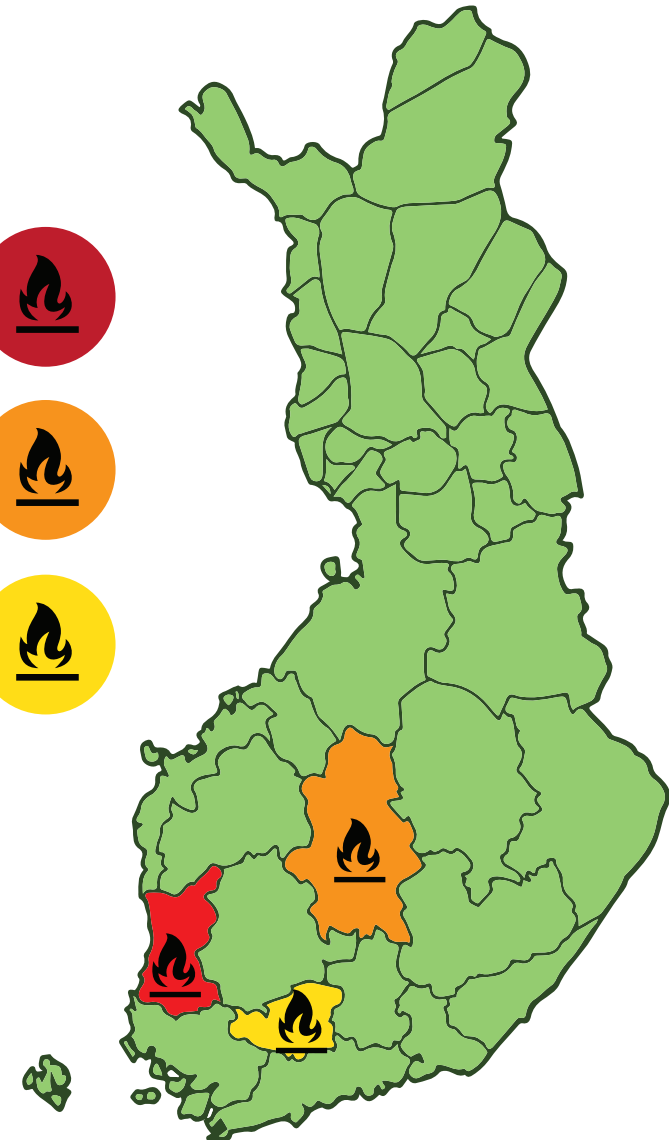
Alueilla, joilla on voimassa maastopalovaroitus, ei saa tehdä avotulta.

Ehdoton kieltö koskee maastopalovaroituksen kaikkia kolmea vaaratasoa (keltainen, oranssi ja punainen).

Maastopalovaroituksen aikana kaikessa tulen käsittelyssä, esimerkiksi tupakoinnissa, on noudatettava tavallistakin suurempaa varovaisuutta.

Muista, että tulen syyttäjä on aina vastuussa luvallisestakin tulen käsittelystä.

Myös esimerkiksi **kiukaan tulipesästä poistettava kuuma tuhka voi aiheuttaa maastopalon**, jos se levitetään sellaisenaan maahan. Siksi se on syytä pistää kannelliseen metalliastiaan, jota säilytetään tulenkestävällä alustalla. Astiaa ei kannata pitää lähellä rakennusta esimerkiksi kuistilla.

MIKÄ ON AVOTULI?

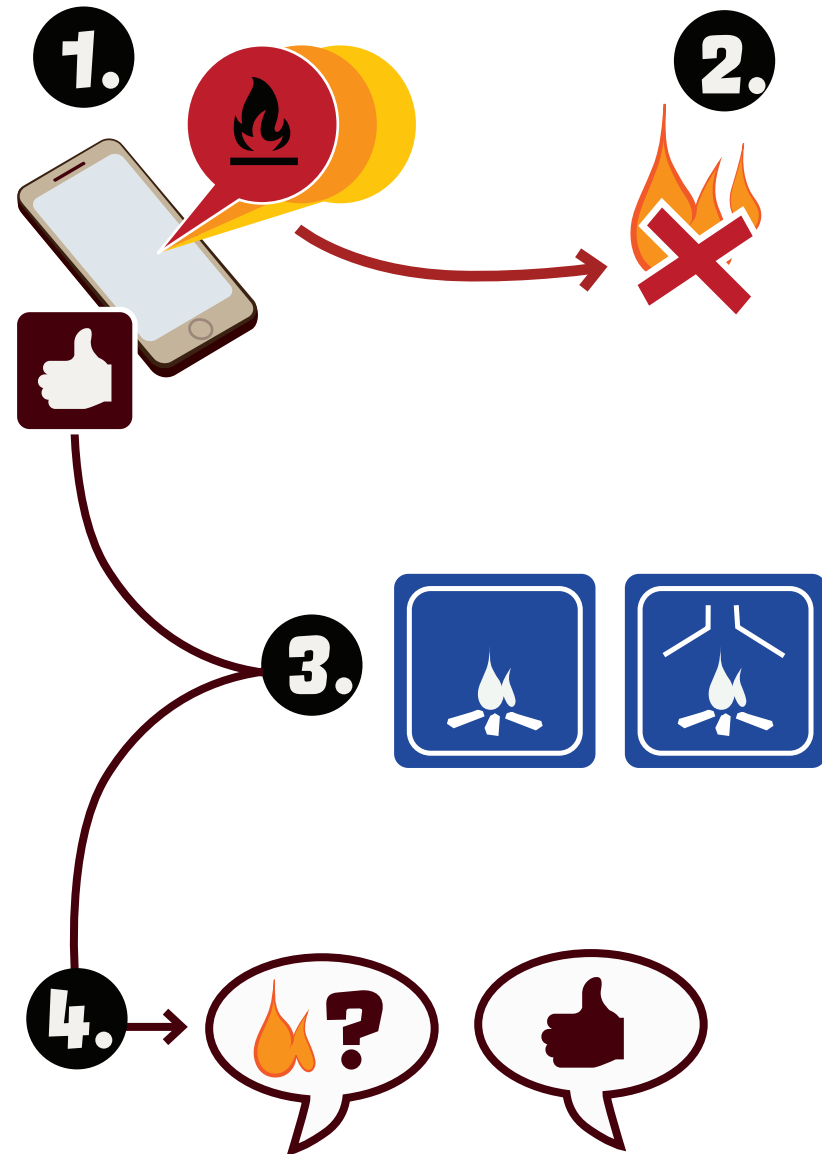
Avotuli tarkoittaa tulta, jonka on mahdollista levitä joko maapohjan kautta tai kipinöinnin vuoksi. Tällaisia ovat mm. kertakäyttögrillit, nuotiot, risujen poltto ja juhannuskokot.

TOIMI NÄIN AVOTULEN KANSSA MAASTOSSA

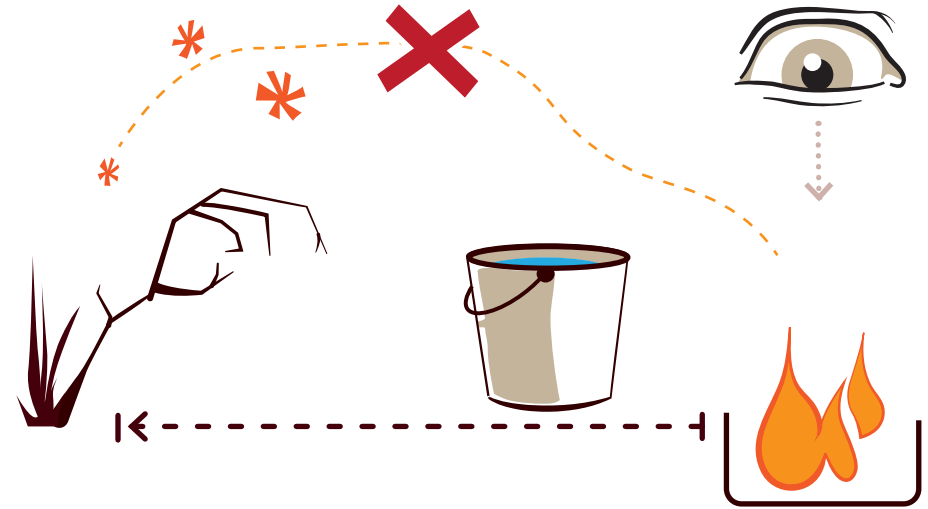
Avotulen kanssa on aina oltava erityisen varovainen ja huolellinen.

1. Tarkista etukäteen, onko alueella voimassa maastopalovaroitus: ilmatieteenlaitos.fi
2. Jos varoitus on voimassa, älä tee avotulta missään muodossa.
3. Vaikka varoitusta ei olisi annettu, avotulta ei tule sytyttää, jos olosuhteet ovat kuivuuden tai tuulen takia sellaiset, että tuli voi päästä leviämään.
4. Käytä merkittyjä tulentekopaikkoja. Muussa tapauksessa tarvitset maanomistajan luvan.

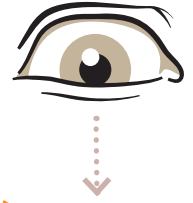

5. Jos sinulla on maanomistajan lupa tehdä nuotio tai käyttää grilliä muualla kuin merkityssä tulentekopaikassa, varmista, että
 - lähellä ei ole kuivaa heinää, oksia tai muuta helposti syttyvää
 - tuuli ei pääse lennättämään kipinöitä maastoon
 - tuli on hallittavissa (tee nuotiolle esim. pieni kuoppa tai rajaa paikka kivillä)
 - lähellä on vettä, tai muuta sammuttamiseen soveltuvaa.
6. Älä jätä tulta hetkeksikään vartioimatta.
7. Sammuta nuotio, grilli tai muu avotuli huolellisesti ennen kuin poistut. Ole huolellinen, sillä tuli voi jäädä kytemään huomaamattomana ns. kytöpalona, joka leimahtaa liekkeihin vasta myöhemmin.
8. Älä polta roskia nuotiossa, vaan vie ne mukanasasi lähimpään roskalaatikkoon.
9. Tupakkaa ei kannata sytyttää koskaan eikä missään, mutta jos niin tekee, ei tumppeja saa heittää maastoon.

5.

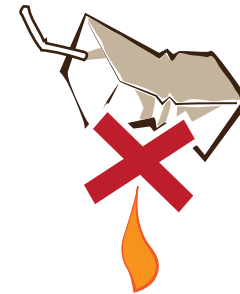
6.

7.

8.

9.

TOIMI NÄIN HÄTÄTILANTEESSA

Jos huomaat maastopalon

1. Soita hätänumeroon 112

2. Varoita lähistöllä olevia

3. Jos kyse on pienestä palon alusta, voit koittaa sammuttaa sitä esimerkiksi vedellä tai hiekalla – älä kuitenkaan aseta itseäsi vaaraan

4. Poistu tarvittaessa turvalliseen paikkaan ja muista, että jo pelkkä savu on vaarallista.

VINKKI: lataa 112 Suomi -sovellus

Sovellus nopeuttaa avunsaantia. Kun soitat hätäpuhelun sen kautta, hätäkeskus saa automaattisesti sijaintitietosi.

NÄIN SAMMUTAT NUOTION OIKEIN

**Nuotion sytyttäjä on vastuussa myös sen sammuttamisesta.
Mieti jo etukäteen, kuinka toimit.**

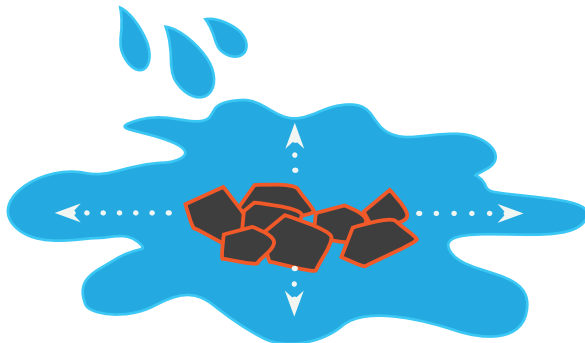
1.

Lopeta puiden lisääminen ajoissa ja anna niiden palaa hiillockseksi.

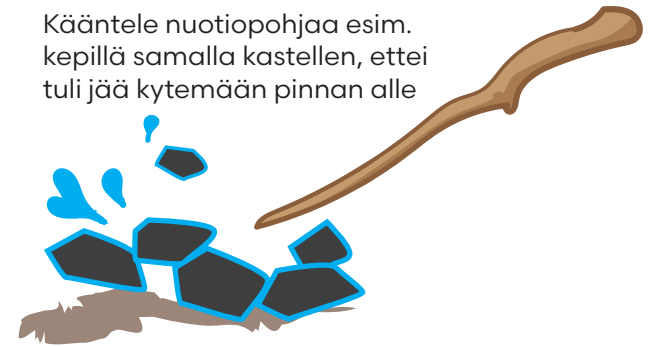
2.

Kaada reilusti vettä koko nuotiopohjan alueelle (ei vain keskelle) useamman kerran.

3.

Kääntele nuotiopohjaa esim. kepillä samalla kastellen, ettei tuli jää kytemään pinnan alle

4.

Varmista, että olet kastellut koko nuotiopohjan kunnolla reunoja myöten. Huolimaton sammuttaminen voi aiheuttaa ns. kytöpalon (kts. seuraava sivu)

5.

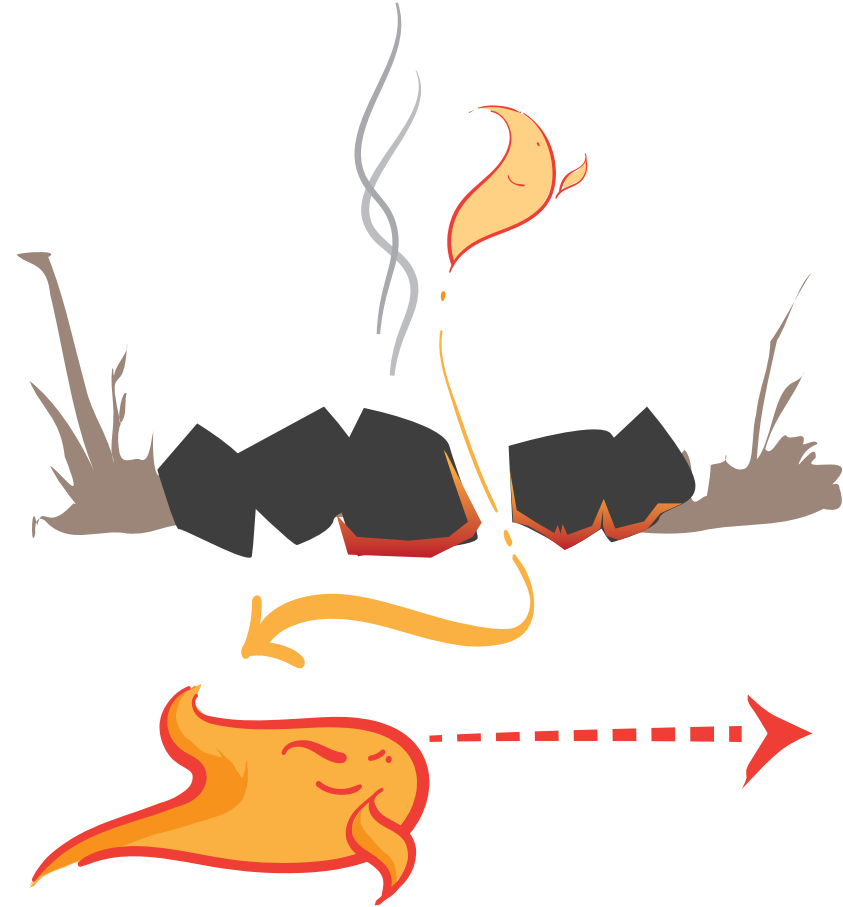
Kuuntele, tarkkaile ja kokeile: jäähtynyt nuotiopohja ei sihise, savua, höyryä tai tunnu lämpimältä.

TIETOA KYTÖPALOISTA

Kytöpalo, eli kytevä palo on hidas, suhteellisen matalissa lämpötiloissa tapahtuva palo. Kytöpalo palaa pääosin hehkumalla ja ilman näkyvää liekkiä ja siitä syystä kytöpalo on liekkipaloa huomaamattomampi.

- Kytemään jäänyt nuotiopohja voi syttyä vielä useidenkin päivien jälkeen esimerkiksi tuulen vuoksi.
- Kytöpalo voi edetä myös huomaamattomasti maan alla. Tällöin tuli leviää pintakerroksen alla esimerkiksi juuristossa.
- Kytöpalojen ehkäisyssä tärkeää on huolellinen sammuttaminen. Nuotio tulee kastella kauttaaltaan vedellä, sekoittaa hiillosta ja varmistaa, että kaikki kohdat ovat täysin jäähtyneet. Pelkkä pinnan kastelu ei riitä, sillä kytevä hiillos voi jäädä syvemmälle.

KAMPANJAN
PÄÄKUMPPANI
— 2026 —

PSR
PALOSUOJELURAHASTO

#KÄRY
PALAA

VUODESTA
- 2025 -